Ք. ՏԱՐԻ—ՓԽԻ 344 ՈՒՐԲԱԹ, 14 ՄԱՐՏԻ 1900 27 ՄԱՐՏԻ 1900 (Ն. Տ.)

ՍԱՀԱՑՈՒՑԻՉ

ՕՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ
Ա. ՊԱԼԵԱՆ
Ա. Պալեան (Ազատախոհ Ա)

10 ՓԱՐԱ

Direction du Journal Arménien
SOURSANTAG
20, Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼԱՀԱՅՈՑ

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՕՏԱՐ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

12 ամսուայ	40 ղուրուշ
6 »	20 »
3 »	10 »

ՄԻՒՍԻՍԱՅԻ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

12 ամսուայ	50 ղուրուշ
6 »	25 »
3 »	12 »

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱՅ ԱՄԱՐՈՒՄ

12 ամսուայ	100 ղուրուշ
6 »	50 »
3 »	25 »

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՏԱՐԱԾՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

12 ամսուայ	22 ղուրուշ ոսկի
6 »	11 »

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Մէկ տող տողատակի 5 ղուրուշ
Մէկ անգամուան յաւելուածքի համար կրկնուելու դէպքին՝ զեղչ մը կ՚արուի։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ)

ՂՈՎՑՎԱԳԱՆ Ա. ՈՍԿԱՆԻՆ

Ըստ ինչ կը տեսնուի, Ռուսիոյ մէջ ալ ներքին կուսակցութիւններ կան, որոնք իրարու դէմ կը պայքարին։ Ռուսիոյ մէջ ալ կան մարդիկ, որոնք կը կարծեն թէ ամէն ինչ կրնան ընել, ամէն ինչ կրնան ըսել, ամէն ինչ կրնան գրել, առանց պատասխանատուութեան

ԱՐՑԱԽԻ ՎԱՂԵՎՈՐ

ՀԱՅՏ ՐՈՊԵՀԱՆԻՈՒ ամսագրին խմբագրութեան ԱԶԳ Բ. ՓԱՐԻԶԻ ի ադրես ստացուած նամակին վերաբերութեամբ՝ ուր կը հարցնէ ինչ՞ է Արցախի վաղեւոր անունը, ինչպէս նաեւ Արցախի ծագման եւ նշանակութեան մասին, մենք կը պատասխանենք հետեւեալը։

Արցախ անունը ծագած է Արցա անունէն, որ Հայկազունի թոռներէն մէկուն անունն էր։ Ան Հայկայ որդի Արամայեան էր։ Արցա անունը ծագած է Արամայ որդի Արցայ անունէն

ջեալ, ուր կարգ մը կարգադրութեանց հետ Գաւառ. ժողովին ալ կազմակերպեր է։ Ընտրութիւնը՝ մինչեւ հիմայ նմանը չտեսնուած կանոնաւորութեամբ տեղի ունեցեր է, մասնակցութեամբ 525 քուէարկուներու. և 1½ հգի բացարձակ առաւելութիւն ստանալով անդամ ընտրուեր են։ Զոյս անդամի ընտրութիւնն ալ համեմատական ձեւով, յաջորդ կիրակին քուէարկութիւն կատարել որոշուեր է։ Ահաւասիկ ընտրեալները.—Յակոբ Պօյաճեան 496, Գէորգ Սէֆէրեան 479, Գէորգ Նազարեան 472, Մ. Յովհ. Սիւզէճեան 438, Մ. Կրպ. Սեդրակեան 463, Յարութիւն Ղազարեան 426, Յովհ. Գազանճեան 416, Միհրան Բարսեղեան 408, Յովհ. Քէչէճեան 391, Կրպ. Շերինեան 369, Յարութիւն Յովակիմեան 349, Գ.Լորգ Աւսեան 335, Յակոբ Զաքիշճեան 314 և Սուքիաս Սուքիասեան 308։

ԱՋՈ.—Կիրակնօրեայ մանկավարժական դասախօսութիւնք Բերայի Արշակ տանոցին մէջ, 16 ապրիլ 1900, ժամ 1½-5 (Ը. ե.)։

Դասախօս.—1. Ռէթէոս էֆ. Պէրպէրեան, Հոգեբանութիւնն և իր կիրառութիւնը դաստիարակութեան մէջ։—2. Տոքթ. Վ. էֆ. Թորգոմեան, Ֆիզիքական դաստիարակութիւն և դալրոցական առողջապահութիւն։

Մանր.— Ուսուցչութեան ընտրելիք սոյն դասախօսութեանց ներկայ գըտնուելս համար պարտաւոր են ի ձեռին ունենալ իրենց դպրոցական ընթացաւարտի վկայականը։

Յաւելով կը յանձնենք թէ Պատրիարքարանի մէջ բաւական տարիներ համարակալի պաշտօն վարող Եղիազար էֆ. Հաճեան, որ բաւական ատենէ ի վեր կաթուածահար եղած էր, նախընթաց իրիկուն կնքած իր կեանքը։ Հանգուցեալը իր բարեհամբոյր բնաւորութեամբ սիրելի էր իր բոլոր պաշտօնակիցներուն և յանձնոթներուն։ Յուղարկաւորութեան հանդէսը կը կատարուի այսօր ժամը Կուկէսէին, Մաքրիքէօյի եկեղեցւոյն մէջ։

ԻԱՐԻՉԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԿՆ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

26 Ապրիլ 1900

Ֆրանսական 3% գոցուեցաւ	100.90
Րէժի	325
Ֆոնսոլիտ	23.10
Երկաթուղի	122.25
Պանգ Օթթոման	577.
Թրանուվալ	73 25

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(Այս առտուան)

ՊԱՇՏՕՆ.—Գրասիի (Խիւտավէնտիկեաս) նախնական պատմական դատարանի նախագահ անուանեցաւ Աֆիոն Գարահիսարի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական Մուսթաֆա Սամի էֆ., որուն յաջորդեց Մերսինի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական Սաատ պէյ։ Այս վերջինն ալ յաջորդեց Ճանիկի նոյն դատարանի նախորդ ընդհ. դատախազի օգնական Հիւսէյին Հիւանի էֆ.։

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Ուլայի Ա. Ատիճան տրուեցաւ Այտընի, Սըվազի և Էնկիւրիի տէֆթէրտար Սաֆիէտտին Րիֆաթ և Մուսթաֆա էֆ.ներու։ Սանիչէի ատիճան՝ Հալեպլըի երկրագործական վարժարանի ուսուցիչներէն Արիֆի պէյի։ Սալիհլի ատիճան՝ Բերայի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական Ռեագիմ պէյի։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆ.— Բ. կարգի Մէհմիտիէ պատուանչան տրուեցաւ Արտաքին գործոց պաշտօնատան ծածկագրութեան տ՝օրէն Շ՝քիպ պէյի։ Բ. կարգի Օսմանիյէ՝ Բռնակայի տէֆթէրտար Նէճիպ, և Այտընի ելմտական քննիչ Ճէլալ պէյերու։ Դ. կարգի Օսմանիյէ՝ Խերսէկի երկրագործական քննիչ Ռեմիթիական էֆ.ի։ Ա. կարգի Շէֆգաթ՝ Արտաքին գործոց պաշտօնատան արտրողապետ Ղալիպ պէյի տիկնոջը, և Բ. կարգի Շէֆգաթ՝ քրոջը։

ՇՐԱԴՐԱՄ.— Երկրագործական արծաթի Շքադրամ տրուեցաւ Արեւելեան երկաթնուղեայ տնօրէն Պ. Կրօսի և անոր օգնական Պ. Ժագ Միւլլէրի։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆ.— Շուէտ-Նորվեկիոյ կառավարութիւնը՝ էֆուալ Բուէէր պատուանչանը նուիրուած է Բ. Դրան Ա. թարգման Տաւութ էֆ.ի կայսերական պատէ մը կ՝արտօնէ անոր գործածութիւնը։

ՄՈՒՀԱՐԲԻՄ ամիսին և արաբական 1318 տարւոյ սկզբնաւորութիւնը յայտարարելով հրովարտակ մը հրատարակուած է։ Ըստ այդ հրովարտակին՝ Մուհարբիմ ամսոյ 1-ին կը տօնուի Ամանորը, Մուհարբիմ ամսոյ 10-ին՝ Մուհամմէդի թոռնոյն Հիւսէյինի նահատակութեան տարեդարձը, Սաֆար ամսոյ 2-ին՝ Մուհամմէդի հիւանդութեան սկիզբը, Ռէպիուլէվվէլ ամսոյ 12-ին՝ Մուհամմէդի ծննդեան տարեդարձը, Ռէպիուլահըր ամսոյ 11-ին՝ Մուհամմէդի մահուան տարեդարձը, Ճէմազիուլէվվէլ ամսոյ 3-ին՝ Ֆաթմէ Սուլթանի մահուան տարեդարձը, Ճէմազիուլահըր ամսոյ 20-ին՝ Ապուպէքիր Սիտդըգի մահուան տարեդարձը, Ռէճէպ ամսոյ 1-ին՝ Ալի Մուրթազայի մահուան տարեդարձը, Շաապան ամսոյ 15-ին՝ Հիւսէյինի ծննդեան տարեդարձը, Ռամազան ամսոյ 1-ին՝ Ռամազանի սկիզբը, Շէվվալ ամսոյ 1-ին՝ Պայրամի առաջին օրը, Զիլհիճճէ ամսոյ 10-ին՝ Զիլհիճճէի տասնորդի առաջին օրը։ Ասոնցմէ զատ կան նաև Սուրիական փոքր թատրոն մը ուր պիտի խաղցուի Լիբանանեան զանազան տեսարաններ վարժ խումբի մը կողմէ, որ Դամասկոսի մէջ խաղացած է Գերման կայսեր և կայսրուհւոյն ներկայութեանը, Թրքական սրճարան մը, Թրքական հին տարազներու հաւաքածոյ մը պարունակող գեղեցիկ թանգարան մը, Սուրիական երգեցիկ-սրճարան մը, երուսաղէմի և Բեթղեհէմի տեսարաններուն մէկ մանրանկարը, Վոսփորի չարժուն մէկ համայնապատկերը, և ուրիշ կարգ մը զբօսանքի վայրեր ևն.։ Այս բազմաթիւ վայրերուն մէջ տրուելիք հանդէսներուն յայտագիրները լաւօրէն ուսումնասիրուած են Օսմ. քոմիսէրութեան կողմէ։ Օսմ. բաժնին մէջ պիտի գտնուի նաև Թրքական ճաշարան մը, որ պիտի գոհացնէ Ալուեստահանդէսը այցելող բոլոր անձերու հետաքրքրութիւնը։ Այդ ճաշարանին յարակից պիտի գտնուին Թրքական անուշեղէններու, պէօրէքճիի և պաղպաղակի խանութները, ուր այցելողները պիտի կրնան անցընել իրենց պապակը ու զովանալ։ Ֆրանսական թերթերը յոյս կը յայտնեն թէ Օսմ. բաժինը մեծ յաջողութիւն պիտի գտնէ Ալուեստահանդէսին մէջ։ Հոչակաւոր ճարտարապետ Պ. Ռիշէնէ Տիւպիւիսոն, որ ինք կառուցած էր Չիքագոյի Ալուեստահանդէսին Ֆրանս. բաժինը, մեծ հոգ տարած է Օսմ. պալատին փայլուն դիրք մը տալու համար։ Իրեն աշխատակցած են ճարտարապետ-դծագրիչ Պ. Պ. Ֆակինէա, Վահան Զօլագեան և Լավառիէ։

Օսմ. բաժնին մէջ ցուցադրուած առարկաներէն պատ Զինուորական պալատին մէջ ի ցոյց դրուած են նաև Օսմ. բանակին արդի զինուորական համազգեստները։ Այս ցուցադրութեան մէջ, որ Վեհ. Սուլթանին բարձր հովանաւորութեան տակ կազմակերպուած է, պիտի տեսնուին բնական մեծութեամբ թուրք զինուորներ, որոնք հագած պիտի ըլլան Օսմ. հետեւակազօրաց, հեծելազօրաց, թնդանօթաձիգներու, նաւատորմիղներու և ջրհանկիրներու համազգեստներ, իրենց բոլոր զէնքերով և կազմածներով։ Յառաջիկայ յունիսին մէջ տեղի պիտի ունենայ նաև ուրիշ ցուցահանդէս մը, ուր պիտի ցուցադրուին բոլոր արաբական նժոյգները, որոնց Բարիզ ղրկուիլը արտօնուած է Վեհ. Սուլթանին կողմէ։ Առաջին անգամ ըլլալով Բարիզի ժողովուրդը պիտի տեսնէ ձիերու այդ նշանաւոր տեսին ներկայացուցիչները։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԷՆՏԻՒԱ.— Գերման կայսրութեան պաշտօնաթերթը ապրիլ 17ին ծանոյց թէ, Պերլինի մէջ 150000 մարք դրամագլխով Թուրք և Գերման Առեւտրական Սէնտիքա մը կազմուած է, որու տնօրէն կարգուած է Պերլինի վաճառականներէ կոմս Վիքթոր Սէմէնեի։ Այս Սէնտիքային գործը պիտի ըլլայ Արեւելքի մէջ մենաշնորհներ և առանձնաշնորհումներ ձեռք ձգել, վաճառել և չահագործել։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Զինովիէվ, որ արձակուրդով վերջերս մայրաքաղաքէս մեկնած էր, ուրբաթ օրը Բիւզերսպուրկ հասեր և մէկ քանի օր հոն մնալէ ետքը Մոսքուա մեկներ է, ուր կը գտնուի այժմ Նիքոլա Բ. Զարը։ Դեսպանը կայսեր կողմէ պիտի ընդունուի։

ՍԵՐՊԻՒՁ սահմանագլխին Օսմ. քննիչ և կայս. թիւրքական գլխաւոր մուրաքան Նժոյգները, որոնց Բարիզ ղրկուիլը արտօնուած է Վեհ. Սուլթանին կողմէ։ Առաջին անգամ ըլլալով Բարիզի ժողովուրդը պիտի տեսնէ ձիերու այդ նշանաւոր սեռին ներկայացուցիչները։

ԹՈՒՐՔ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԷՆՏԻՒԱ.— Գերման կայսրութեան պաշտօնաթերթը ապրիլ 17ին ծանոյց թէ, Պերլինի մէջ 150000 մարք դրամագլխով Թուրք և Գերման Առեւտրական Սէնտիքա մը կազմուած է, որու տնօրէն կարգուած է Պերլինի վաճառականներէ կոմս Վիքթոր Սէմէնեի։ Այս Սէնտիքային գործը պիտի ըլլայ Արեւելքի մէջ մենաշնորհներ և առանձնաշնորհումներ ձեռք ձգել, վաճառել և չահագործել։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Զինովիէվ, որ արձակուրդով վերջերս մայրաքաղաքէս մեկնած էր, ուրբաթ օրը Բիւզերսպուրկ հասեր և մէկ քանի օր հոն մնալէ ետքը Մոսքուա մեկներ է, ուր կը գտնուի այժմ Նիքոլա Բ. Զարը։ Դեսպանը կայսեր կողմէ պիտի ընդունուի։

ՍԵՐՊԻՒՁ սահմանագլխին Օսմ. քննիչ և կայս. թիւրքական գլխաւոր մուրաքան Նժոյգները, որոնց Բարիզ ղրկուիլը արտօնուած է Վեհ. Սուլթանին կողմէ։ Առաջին անգամ ըլլալով Բարիզի ժողովուրդը պիտի տեսնէ ձիերու այդ նշանաւոր սեռին ներկայացուցիչները։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքը Ջատկական տօներու առթիւ առջի օրը փոխադարձ այցելութեան գնաց Օրթաւոքս տէրութեանց դեսպաններուն։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.—երկրաւան Իշպարի մէջ կը կարդանք.«ժամանակէ մը ի վեր Մերսինի գաւառակին մէջ ապրակութիւն ընող Արմենակ անուն անձը, որ ստիկանութեան կողմէ կը փնտռուէր, անցեալները Համոնտի ատիճէներու նման հագուստ կրած ատեն ձերբակալուեր է։»

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ.—Սթրազպուրկի համալսարանին բրոֆէսէօռ Տոքթ. Ֆրոմայէր կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն ստացած է իր երկու ընկերներով այցելելու Սելանիկ և Տրամա գաւառներուն մէջ գտնուած Նիրա և Ֆիլիպէ անուն երկու տեղերը, ուր հին ժամանակներու մէջ մեծ պատերազմներ տեղի ունեցած են։ Գերման հնախոյզները կը փափաքին այդ տեղերը խուզարկելով հին պատերազմներու վերաբերեալ մնացորդներ ձեռք ձգել։

ԲԱՂԱԲԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ որոշած է որ առեւտրական ապրանքներէ զատ ուրիշ ամէն տեսակ գործածուած առարկաներու առուծախի համար Պոլսոյ և Սկիւտարի մէջ մասնաւոր տեղեր հաստատուին, և այդ գործողութեանց հսկելու համար պաշտօնեաներ կալգուին, որոնց ամսականները պիտի առնուի ծախուած առարկաներէն պզտիկ տուրք մը առնելով։ Նոյնպէս որոշուած է Պէյտէպէնի և Ոսկերիչներու չուկային մէջ ալ մասնաւոր պաշտօնեաներ հաստատել, նկատելով որ այդ տեղերուն մէջ տեսակ տեսակ խարգախութիւններ կան. տեղի կ՝ունենան։

ԴԱՆԻԻԲԻ եւրոպական յանձնաժողովը յառաջիկայ մայիս ամսոյ մէջ պիտի գումարուի Օսմ. պատուիրակին նախագահութեան տակ։ Ուսումնասիրուելիք ծրագիրը պատուիրակներուն յանձնուած է։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՑ ԱՐԿԱՆ.—Երկ առտու ծանուցած էինք թէ Սելանիկ-Կ. Պոլիս միացման երկաթուղւոյ կառավարութիւնը կիւմիւլճինէի մօտերը գիծէն դուրս ելեր է։ Տեղական թերթ մը հետեւեալ կերպով կը նկարագրէ այդ արկածը.—«Սելանիկ-Կ. Պոլիս ճեպընթաց կառախումբը Նուսրէթլիի կայարանին մէջ չէ հանդիպեր Տէմէ Ազատ գալիք վաճառաբարձ կառախումբին, ուստի մեքենավարը կառախումբին ընթացքը յամրացնելով մօտակայ կայարան մը տարեր է։ Մեքենավարը չնկատելով որ հոն գտնուած կամուրջը կը նորոգուէր (.՞) կառախումբը անկէ սրընթաց անցուցեր է, որուն երկու վագոնները ջարատու գետը ինկեր են։ Ճամբորդներ, որոնք չարունակեր են իրենց ճամբան (.՞)։ Միայն (.՞) կառախումբին հնոցպանը և մեքենավարը վիրաւորուեր են։» Դեսը ինկող վագոններու մէջ գտնուողները իչ եղան արդեօք։ Թուրք թերթը չըսեր այդ բանը։

ՍՈՍԿԱԼԻ ՓՈԹՈՐԻԿ ՍԵՒ ՄՈՎՈՒ ՄԷՋ.—21 հոկտ եղբ.—Ապրիլ 8ին Տրապզոնի ծովեզրայց վրայ տիրող սոսկալի փոթորիկին պատճառած վնասներուն և զոհերուն մասին հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդեն մեզ։ 9 ճամբորդ և 3 նաւաստի պարունակող մակոյկ մը Հուբսի-Պաշնուի բացերը փոթորիկի բռնուելով ընկղմեր է և մէջը գտնուղներուն ամէնքն ալ խեղդուեր են։ Ընկղմողներուն մէջ կը գտնուին կառավարական մէկ քանի պաշտօնեաներ ևն.։ Նոյն օրը, նոյն ժամուն երկու նաւակներ ևս ընկղմեր, եւ վրան ալ մէկ և մէկ քանի նաւավարներ խեղդուեր են։ Փոթորիկին պատճառած զոհերուն թիւն է 21 հոգի։ Ծամբքին վրայ ալ պատահած վնասները խիստ մեծ են։ Զարշամպայի մէջ մակոյկի մը միայնակ, մէկ քանի տուներ և Հայոց եկեղեցին կործաներ են։ Ցամբայի մէջ ալ բազմաթիւ չէնքեր՝ փչող սաստիկ հովէն փլչեր են։ Փոթորիկի պատճառն հրդեհ մըն ալ ծագեր է, սակայն չուտով առաջքը առնուեր է։ Օրտուի մէջ ալ պատահած վնասները բաւական մեծ են։

ՀԵԼԱՓԻՐՆԵՐ

ԵՐԿՆ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԼՕԷՄՖՈՆԹԷՅՆ, 25 ապրիլ.— Անգլիացիները գրաւեցին Սանահ-Բոռնի ջրամբարները, ինչպէս նաև Քրանցքըրալի մօտ մըտերը գետին կամուրջին իչխող բլուրները։ (Սանահբոռնի կը գտնուի Պլօէմֆոնթէյնէ 30 քիլոմեթր դէպի արեւելք, Թապանչու տանող ճամբուն վրայ, իսկ Քրանցքրալ՝ Պլօէմֆոնթէյնէ գրեթէ 30 մղոն դէպի հիւսիս-արեւելք, կէնի հարաւակողմը)։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Բոպէրդս այսօրուան Թուով կը հեռագրէ Պլօէմֆոնթէյնէ.— «Զօր. Բոլ Քարիւի զօրաթաժինը երէկ Բուաքոր հասաւ, առանց ո և է կրուստ տալու։ Զօրավարին յառաջխաղացութիւնը պաշտպանող հեծելազօրքը և հրետանին ետ մղեցին Պօէրները, մեծ կորուստներ պատճառելով անոնց։ Սոյն հեծելազօրքը և հրետանին այս առտու Մըտաըը գետէն անցան, ճամբան կտրելու Թշնամիին, որ սակայն Տէվէդտորբի մօտ գիշերը լքած էր արդէն իր դիրքը։ Ցետոյ Տէվէդտորբ գրաւուեցաւ զօրավար Զէրմայաի կողմէ։ Հեծեալ հետեւակազօրքը վանեց Թշնամին, չրմամբարներուն շուրջը գրտնուող բոլոր բլուրներէն, առանց ինքը ո և է կորուստ տալու։

—Լորտ Բոպէրդս կը հեռագրէ Պլօէմֆոնթէյնէ ապրիլ 25 Թուով.—«Թըշնամին մեկնեցաւ Ուիրընըրի չորրնակներէն և դէպ ի հիւսիս Արեւելք քաշուեցաւ։

—Ֆորդինսթրիմի Պօէր բանակետղէն կը հեռագրուի Ռիւթէրի.—«Անգլիացիները բուռն կերպով ռմբակոծեցին Պօէր բանակետը, բայց քիչ ետքս պատճառեցին անոր։ Պօէրները կրակ ըրին անգլ. ամրութիւններուն վրայ։

—Պօէրները կը նահանջեն զօր. Պրբապանդի առջևէն։

—Անգլ. զօրաթաժինը գրաւեց Պրբանտֆորդը Պլօէմֆոնթէյնէ կցող ճամբան։

—Այն Պօէր գունդերը որոնք Անգլիացիներու կողմէ չրջապատուեր էին, յաջողեր են փախչիլ։

—Զինուորական քննադատները կ՝ըսեն թէ Պօէրները Ուիրընըրի պաշտպանումը պիտի վերցնեն Բարեյոյս արշաւելու համար։

ՄԱՋՐՐԻԻ.— Պօէրները զօրեղապէս յարձակեցան Ուիրընըրի մէջ գտնուող գնդ. Տալէթթի վրայ, բայց ետ մղուեցան։

—Ուիրընըրի պաշարումը վերցնել տալու համար օգնութեան եկող գունդր տակաւին չերեւցաւ։ Պօէրները զօրեղապէս կը դիմադրեն Հարդ և Պրապանդ զօրավարներուն յառաջխաղացութեան։

ԼՕՐԷՆՅՈ ՄԱՐՔԷՋ.— Զրոյց կը պտի թէ Պօէր Զօր. Լիւքաս Մէյէր սպանուեր է։ (Ո՞ր կռիւին մէջ։)

ՊԵՐԼԻՆ.—Լէյպ-Ֆայէր կ՝ըսէ թէ Զաբը յուլիսին Աւստրիա, և անկէ ուղղակի Բարիզ պիտի երթայ։

—Զարին հօրեղբորորդի Սիրիլ մեծ Դուքսը Բարիզ եկաւ։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

—o—

ԼՈՆՏՈՆ, 26 ապրիլ.—5000 Պօէրներ որոնք Բիէզէրսպուրկ կը գտնուէին, պարպեցին այդ տեղը։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ ելմտական նախարարը արտաքին փոխառութեան կարնի գումարը զեղչելու ծրագիր մը կը պատրաստէ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմանեան ֆունտով

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ղ.	24 37½
Երէկուան բարձր գինը	»	24 39½
» վար »	»	24.37

Բուամէլի Սրկաթադր

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ֆր.	120 50
Երէկուան բարձր գինը		120 62½
» վար »	»	120.50
Թրամվայ բաժնեթուղթ	Լ.Օ	7.
» փուճանա	Ֆր.	2 22½
» Պարամէթուղթ	»	480.
Օսմ. Ագահվազը Լիրկ	Լ.Օ	4 32
Ելբօրլիճէ Թուրք		484
Թրանուվալ		71 50

ՍԻՒՐՄԱՅԻ ԱՆԱՍՆԱՐԱՆՆԵՐ

25 Ապրիլ ԼՈՆՏՈՆ ԲԱՐԻՁ

	Ա՛ղլ. ական	Ֆրանսական
Անգլ. գանս	100.62	101 07
Օսմ. գանս Սէռի B	46 25	—
» » » C	26 12	—
» » » Դրաչ	22 62	23 15
» » » Դ գ	22 63	23 15
Պանգ Օթթոման	12 75	573 —
Թրանուվալ	2 85	73 50
Օսմ. Րէժի		325.
Օսմ. Մաքսատուն		510
Օսմանիէ		426.
Կրէտի Լիւնէ		1178—
Իտալական		95 05
Սպանիական		74 10

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ (*)

Պատշաճ էր որ յատկապէս խօսուէր կիրակնօրեայ դասախօսութեանց վրայ, որոնք Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ չրջափակին մէջ Արուեստասնոյն սրահը տեղի կ՝ունենան։ Այդ դասախօսութեանց նպատակն է լաւ ուսուցիչներ պատրաստել, թէ՛ գիտութեանց և թէ մանկավարժութեան վրայ ընտիր ուսումնասիրութիւններ ներկայացնելով ուսուցիչներուն և ուսուցչուհիներուն։

Աղնիւ նպատակ, որուն դալափարը յղանալու պատիւը Ուսումն. Խորհուրդին կը վերագրուի, բայց եթէ քիչ մը մօտէն հետեւողները...« Մեր Պէրպէրեանին» անուշ հոտը կ՝առնեն։

Վերջին դասախօսութեան ես ալ ներկայ գտնուեցայ։ Սրահը բաւական ընդարձակ է. ներկաներուն մէջ իգական սեռը մեծամասնութիւն կը կազմէր։ Ուսուցիչ և ուսուցչուհի — մաքուր ու կոկիկ հագուած— լրջութեամբ ունկնդիր եղան դասախօսութեան։ Իւրաքանչիւրին վրայ ուսանելու եռանդ մը կար որ չատ գոհացուցիչ է։

Այս անգամ առաջին դասախօսը Մինաս էֆ. Մալեանը եղած էր։ Ցոր լսելու պատիւը չունեցայ, ժամանակին ներկայ չկարենալ գտնուելուս համար։ Երկրորդ դասախօսութիւնը Մալաթեան էֆ.ի կողմէ եղաւ, զոր ունկնդրեցի սկիզբէն մինչեւ վերջը. հետեւաբար միայն ատոր մասին է որ պիտի կարենամ խօսիլ։

Մինչհասակ, առանց մօրուքի, քիչ պեխերով և փոքր ինչ ժժգոյն քառասունը անցած անձ մըն էր դասախօսը, զոր երբէք չէի տեսած։ Մալաթեան էֆ. առենաբան մը չի կրնար նկատուիլ, որովհետեւ իր դասախօսութիւնը գրաւորապէս պատրաստած էր և զայն պարզապէս կարդաց, թէև յստակ կերպով բայց առանց ոգեւորութեան։

Կը փութամ ըսել թէ՝ բանախօսութեան մը «ընթերցմամբ» տեղի ունենալը թէպէտ եւ «ազատ ու սահուն խօսակցութեան» մը ազդեցութիւնը չի կրնար ունենալ ամբոխին վրայ, բայց ատիկայ բանախօսին վարկը երբէք չի կտրեր։ Արդարեւ Վիքթոր Հիւկոյ մեծ բանաստեղծ մը ըլլալով հանդերձ, բազմութեան մէջ խօսելու երբէք յարմարութիւն չունէր, և իր բանախօսութիւնները միշտ կանխաւ կը պատրաստէր «գրաւորապէս», ու յետոյ իր ժամանակին կը կարդար. բայց միթէ ատիկա Վիքթոր Հիւկոյի գրագիտական հանճարը կ՝ոչնչացնէ՞ր, և անոր բանաստեղծական համբաւը կը ջրէ՞ր։

Հետեւաբար թերութիւն մը չէ մաքսաթեան էֆ.ին,— և ոչ ալ ուրիշներուն— դասախօսութիւնը «ընթերցմամբ» կատարելը։ Գալով նիւթին, շատ ընտիր և լաւ ուսումնասիրութիւն մըն էր։ Դէտ գերու արժէքը

(*) Մեր աշխատակցին սոյն յօդուածը զանազան պատճառներով այս օրուան յետաձգուեցաւ։ (Մ. Խ.)

Ա. ՍԱՖԱԶ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՎԱՂԱՊԱՏԻՆ

«Մա՛յր, ատոմային էներգիան, որ ամե՛ն տեղ է, ինչո՞ւ չեն ուզում ինձ ատոմային շոգեքարշ տալ։

«Ճշմարտապես դիվի՛ն, երեխա՛, որ մեր տեղն էլ ես ուզում ես հասկանալ։ Ատոմային շոգեքարշը ոչ թե ատոմային էներգիայով է աշխատում, այլ ատոմային ռումբով։ Ա՛յ, ատոմային ռումբով է աշխատում։ Ու՞ր է, ուրեմն, ատոմային շոգեքարշը։ Ի՞նչ ես ուզում, որ ասեմ։ Ատոմային ռումբը ոչնչացրել է ատոմային շոգեքարշը։ Ա՛յ, ատոմային ռումբը ոչնչացրել է ատոմային շոգեքարշը։ Ես ինչո՞ւ պիտի ստեղծեմ ատոմային շոգեքարշ, որ ատոմային ռումբը ոչնչացնի